

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Έγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1,10)

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΚΘ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 1783	Τῆς Ἁγίας Σκέπης Κυριακὴ 28 Ὀκτωβρίου 2012	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης
--	---	---

Στὴν ὑπηρεσία τῆς ἀνθρωπότητος

Ακούσατε, ἀγαπητοί μου, τὸ ἱερὸ καὶ ἅγιο εὐ-
αγγέλιο. Μιλάει γιὰ δύο ἀδελφές μὲ εὐγε-
νῆ αἰσθήματα, τὴ **Μάρθα** καὶ τὴ **Μαρία**. Καὶ οἱ
δύο ἀγαποῦσαν τὸ Χριστό, ἀλλὰ **ἔδειχναν τὴν
ἀγάπη τους κατὰ διαφορετικὸ τρόπο**. Ἡ Μάρ-
θα ἔτρεξε νὰ ἐτοιμάσῃ τραπέζι, νὰ τὸν εὐχα-
ριστήσῃ. Ἡ Μαρία κάθισε στὰ πόδια του καὶ
σὰν σφουγγάρι ῥουφοῦσε τὰ λόγια του.

Ἄλλ' ἐγὼ τώρα δὲν θέλω νὰ μιλήσω οὔτε
γιὰ τὴ Μάρθα οὔτε γιὰ τὴ Μαρία· θέλω νὰ
στρέψω τὴ σκέψι, τὴ διάνοια καὶ τὴν καρδιά
σας σὲ μία ἄλλη αἰθερία ὄντοτητα, ποὺ σήμε-
ρα, τὴν ἁγία αὐτὴ ἡμέρα, προβάλλει ἐμπρός
μας ὡς σύμβολο μεγάλων ἀξιών καὶ ἀνδρα-
γαθημάτων· καὶ αὐτὴ, ἀγαπητοί μου, εἶνε ἡ
ἀγαπητὴ μας πατρίδα, ἡ **Ἑλλάς**.

Μάλιστα. Ἡ Ἑλλάς ὡς αἰθερία μορφή βη-
ματίζει διὰ μέσου τῶν αἰώνων. Εἶνε ἓνα μικρὸ
ἔθνος, ἀλλ' ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ τίτλους τιμῆς καὶ
εὐγνωμοσύνης ἐκ μέρους ὅλης τῆς ἀνθρωπό-
τητος. Διότι κανένα ἄλλο ἔθνος δὲν **ὑπηρε-
τήσε τὸν κόσμον** τόσο ὅσον αὐτὴ. Ὑπηρετῆς
τῆς ἀνθρωπότητος στάθηκε ἡ πατρίδα μας.

● Ὑπηρετήσε τὴν ἀνθρωπότητα πρῶτον **μὲ
τὴν ἐπιστήμη**. Εἶνε γεγονός ἀναμφισβήτητο ὅ-
τι οἱ ἀρχεὲς ὅλων τῶν ἐπιστημῶν, ποὺ σήμερα
καταπλήσσουν μὲ τὶς προόδους των, ἔχουν
τὶς ρίζες τους ἐδῶ. Θεμελιωταὶ ὅλων τῶν ἐπι-
στημῶν εἶνε Ἕλληνες. Ἐὰν ρωτήσης ποιός εἶ-
νε ὁ πατέρας τῆς ἱατρικῆς, εἶνε ὁ Ἴπποκράτης
ὁ Κῶος (469-399 π.Χ.), ποὺ τὸ ἄγαλμά του στολίζει τὴν
ἱατρικὴ σχολὴ στὸ Παρίσι. Ἐὰν ρωτήσης ποι-
ός εἶνε ὁ πατέρας τῆς μηχανικῆς, εἶνε ὁ Ἀρ-
χιμήδης ὁ Συρακούσιος (287-212 π.Χ.). Ἐὰν ρωτήσης
ποιός εἶνε ὁ πατέρας τῆς γεωμετρίας, εἶνε ὁ
Εὐκλείδης ὁ Ἀλεξανδρεὺς (γύρω στὸ 300 π.Χ.). Ἐὰν ρω-
τήσης ποιός εἶνε ὁ πατέρας τῆς ἀλγέβρας, εἶ-
νε ὁ Θαλῆς Μιλήσιος (7ος - 6ος αἰ. π.Χ.). Ἐὰν ρωτήσης
ποιός εἶνε ὁ πατέρας τῆς ἱστορίας, εἶνε ὁ
Θουκυδίδης ὁ Ὀλόρου (455-400 περίπου π.Χ.). Ἐὰν ρωτή-

σης ποιός εἶνε ὁ πατέρας τῆς ποιήσεως καὶ
μεγαλύτερος ποιητής, εἶνε ὁ Ὀμηρος (πρὸ τοῦ 700
π.Χ.). Ἐὰν ρωτήσης ποιός εἶνε ὁ πατέρας τῆς φι-
λοσοφίας, εἶνε ὁ Πλάτων (γύρω στὸ 347 π.Χ.). Καὶ ἂν ρω-
τήσης ποιός εἶνε ὁ πατέρας τῆς ἀτομικῆς θε-
ωρίας, ποὺ κατέκτησε τὸν κόσμον στὰ νεώτε-
ρα χρόνια, εἶνε ὁ Δημόκριτος ὁ Ἀβδηρίτης (460-
370 περίπου π.Χ.). Λοιπὸν δὲν εἶνε ψέμα, δὲν εἶνε ἐγω-
ιστικὸ νὰ ποῦμε ὅτι τὰ σπέρματα ὅλων τῶν
ἐπιστημῶν βρίσκονται ἐδῶ.

● Ἡ Ἑλλάς ὑπηρετήσε τὴν ἀνθρωπότητα μὲ
τὴν ἐπιστήμη, τὴν ὑπηρετήσε ἀκόμα **μὲ τὴν
τέχνη**, τὴν ἀπαράμιλλη τέχνη της. Καὶ ἀπό-
δειξις εἶνε οἱ ναοί, τὰ μνημεῖα, τὰ ἀγάλματα,
ποὺ κοσμοῦν τὰ μουσεῖα τῆς Δύσεως. Ἀπό-
δειξις εἶνε ὁ Παρθενὸν πρὸ Χριστοῦ καὶ ἡ Ἄ-
για - Σοφία μετὰ Χριστόν. Ὅταν ἄλλοι λαοὶ
ζοῦσαν στὰ σπήλαια κ' ἔτρωγαν βελανίδια, ἡ
Ἑλλάς δημιουργοῦσε ἔργα τέχνης ἄφθαστα.

● Ἡ Ἑλλάς ὑπηρετήσε τὴν ἀνθρωπότητα μὲ
τὴν ἐπιστήμη, τὴν ὑπηρετήσε μὲ τὴν τέχνη, τὴν
ὑπηρετήσε καὶ **μὲ τοὺς ἀγῶνες** ποὺ διεξήγα-
γε γιὰ τὴν ἐλευθερία καὶ τὸν πολιτισμό. Ἡ ναυ-
μαχία τῆς Σαλαμίνας (480 π.Χ.) καὶ ἡ μάχη τοῦ Μα-
ραθῶνος (490 π.Χ.) ἔμειναν ὡς φωτεινὰ ὀρόσημα.
Ἡ ἐκστρατεία τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου, τοῦ
εὐγενοῦς τέκνου τῆς Μακεδονίας, δὲν εἶχε
χαρακτῆρα κατακτητικό· χαρακτηρίσθηκε ὡς
«ἔνοπλος ἐξερεύνησις». Ὁ νεαρὸς αὐτὸς βα-
σιλεὺς ἔδειξε μεγαλοψυχία σὲ ἠττημένους,
φέρθηκε μὲ εὐγένεια σὲ ἀδυνάτους ποὺ ὑπέ-
ταξε, ἔσπειρε ἀπὸ τὴ Μακεδονία μέχρι τὸ Γάγ-
γη καὶ τὸ Νεῖλο σπέρματα ἀνωτέρου πολιτισμοῦ
καὶ ὑπῆρξε πρόδρομος τοῦ Χριστιανισμοῦ.

● Ἡ Ἑλλάς ὑπηρετήσε τὸν κόσμον ὄχι μόνο μὲ
τὴν ἐπιστήμη, τὴν τέχνη καὶ τοὺς ἀγῶνες της·
τὸν ὑπηρετήσε καὶ **μὲ τὴ γλῶσσα** της. Ἡ ἑλ-
ληνικὴ γλῶσσα ὑπερτερεῖ ἀπ' ὅλες τὶς γλῶσ-
σες τῆς γῆς. Δὲν τὸ λέμε ἐμεῖς, τὴν ἐγκω-
μιάζουν οἱ μεγαλύτεροι γλωσσολόγοι. Δὲν
ὑπάρχει ἄλλη γλῶσσα μὲ τόσες δυνατότητες·

αυτή μπορεί να έκφραση με τελειότητα και τις πιο λεπτές συλλήψεις και εκφάνσεις του ανθρώπινου πνεύματος. Κάποιοι την είπαν «γλώσσα των θεών». Απόδειξις της υπεροχής της είναι ότι μέχρι σήμερα ή επιστήμη, όταν ανακαλύπτει κάτι νέο και ζητη πώς να το ονομάσει, δεν ανοίγει ούτε το αγγλικό ούτε το γερμανικό ούτε το γαλλικό ούτε άλλο λεξικό για να καθιερώσει ένα νέον επιστημονικό όρο για κάποιο καινούργιο επίτευγμά της, ανοίγει το ελληνικό λεξικό και το «βαπτίζει» με όνομα ελληνικό· διότι ή γλώσσα των Ελλήνων είναι ή πιο κυριολεκτική, εϋστοχη και έκφραστική. Για παράδειγμα πάρτε μόνο μερικές λέξεις με πρώτο συνθετικό το «τηλε-» (στά ξένα τελε- tele-), όπως «τηλέ-φωνο», «τηλέ-γραφος», «τηλε-όρασις», «τηλε-βόλο» κ.λπ., ή με πρώτο συνθετικό το «αυτο-» (στά ξένα ωτο-auto-), όπως «αυτό-ματο», «αυτό-γραφο», «αυτο-κίνητο», «αυτο-κινητάμαξα» κ.λπ.· είναι όροι βγαλμένοι από το ελληνικό λεξικό.

Θα ήθελα πολλά να ποῦμε στο σημείο αυτό, διότι ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας **ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα ἐνταφιάζεται**, ἀλλὰ τὸ θέμα δὲν εἶνε τῆς ὥρας αὐτῆς. Ἄν πάντως ἔχουμε κάτι γιὰ τὸ ὁποῖο μποροῦμε νὰ καυχηθοῦμε, αὐτὸ εἶνε ἡ γλῶσσα μας, ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ Ὁμήρου. Καὶ εἶνε ντροπὴ μας, τὸ Ἰσραὴλ νὰ μιλήσῃ τὴν ἀρχαία γλῶσσα τοῦ Μωυσέως καὶ τοῦ Ἡσαίου, κ' ἡμεῖς στὴν πατρίδα μας νὰ ζητοῦμε νὰ ἐξοντώσουμε τὴν ἀφθαστὴ γλῶσσα τῶν προγόνων μας, γιὰ νὰ πέσουμε σὲ μιὰ χυδαία γλῶσσα, μεῖγμα καὶ μωσαϊκὸ ξένων δανείων.

Ἡ Ἑλλάς μετὰ τὴ γλῶσσα τῆς δὲν ὑπηρετήσε ἀπλῶς τὴν ἀνθρωπότητα σὲ ἐγκόσμιες ἀνάγκες· ἔδωσε τὴ γλῶσσα τῆς καὶ στὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ· καὶ γι' αὐτὸ **τὸ Εὐαγγέλιο** δὲν γράφτηκε οὔτε στὰ ἑβραϊκὰ οὔτε στὰ λατινικὰ οὔτε σὲ καμμιά ἄλλη γλῶσσα. Ὅπως ὁ Θεὸς ἀπ' ὄλες τὶς γυναῖκες ἐξέλεξε τὴν Παναγία γιὰ νὰ γίνῃ μητέρα τοῦ Υἱοῦ του, ἔτσι κι ἀπ' ὄλες τὶς γλώσσες τοῦ κόσμου ἐξέλεξε τὴν ἑλληνικὴ γιὰ νὰ δώσῃ γραπτὸ τὸ Εὐαγγέλιο. Καὶ εἶνε καύχημα τῆς Ἑλλάδος ὅτι δάνεισε στὸ Χριστὸ τὴ γλῶσσα τῆς γιὰ νὰ ἐκφράσῃ τὰ οὐράνια νοήματά του, κι ἀπὸ τὸ ἑλληνικὸ πρωτότυπο μεταφράστηκε ἔπειτα σὲ ὄλες τὶς ἄλλες γλώσσες τὸ Εὐαγγέλιο τοῦ Χριστοῦ.

● Ἡ Ἑλλάς ὑπηρετήσε τὴν ἀνθρωπότητα ὄχι μόνον ὡς Μάρθα, στὸν πρακτικὸ βίον· τὴν ὑπηρετήσε ἀκόμα καὶ ὡς Μαρία, μετὰ τὶς ὑψηλὲς καὶ μεγάλες καὶ οὐρανογεῖτονες **ιδέες** τῆς.

● Τέλος τὴν ὑπηρετήσε καὶ **μετὰ τὸ αἷμα** τῆς. Ὡς τὸ αἷμα τὸ ἑλληνικὸ, χύθηκε ἀφθονοῦ! Ἄν ἀνοί-

ξουμε τὰ βιβλία τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς ἱστορίας, θὰ δοῦμε ὅτι κανένα ἄλλο ἔθνος δὲν προσέφερε τόσες ἐκατόμβες θυσιῶν γιὰ νὰ καρποφορήσουν οἱ μεγάλες καὶ ὑψηλὲς ιδέες ὅσον ἡ ἀγαπητὴ πατρίδα μας. Μόνον στὶς ἡμέρες μας, τὸ 1922, –μετρήστε, δὲν εἶνε ψέμα, δὲν εἶνε παραμῦθι– ἓνα ἑκατομμύριο Πόντιοι καὶ Μικρασιάται Χριστιανοὶ ἐσφάγησαν σὰν ἀρνιά μπροστὰ στὰ μάτια τῶν μεγάλων δυνάμεων καὶ κοκκίνισε τὸ κύμα τοῦ Αἰγαίου. Ἐνα ἑκατομμύριο νεομάρτυρες θυσιάστηκαν γιὰ ὅ,τι ὑψηλὸ καὶ ὠραῖο ὑπάρχει στὸν κόσμον.

Αὐτὴ εἶνε ἡ Ἑλλάς· στρατιώτης τοῦ Χριστοῦ, ὑπηρετῆς τῆς ἀνθρωπότητος, ἄστρο φωτεινὸ. Τὸ φωνάζουν τὰ πράγματα καὶ τὰ γεγονότα· κι ἂν ἡμεῖς σιωπήσουμε, θὰ μιλήσουν καὶ οἱ πέτρες. Τὸ φωνάζει ἀκόμα καὶ τὸ γεγονὸς τῆς **28ης Ὀκτωβρίου 1940** ποῦ ἐορτάζουμε σήμερα. Ὅσοι εἴμαστε παλαιότεροι ἐνθυμούμεθα μετὰ δάκρυα, ὅτι ποτὲ ἄλλοτε ἡ Ἑλλάς δὲν ἔφτασε σὲ τόση δόξα καὶ μεγαλεῖο ὅσο τὴν ἡμέρα ἐκεῖνη. Ὅπου στὴν Εὐρώπῃ παρουσιαζόταν Ἑλληνας, εἴτε στὸ Παρίσι εἴτε στὴ Μόσχα, τὸν ἐπευφημοῦσαν καὶ τὸν σήκωναν στὰ χέρια. Τότε ἡ Ἑλλάς πῆρε τὶς κορυφὲς τῆς Πίνδου καὶ τὶς ἔσμιξε μετὰ τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ.

* * *

Αὐτὴ εἶνε ἡ ἡ πατρίδα μας, ἀγαπητοῦ μου. Σήμερα ὅμως ἀδικεῖται καὶ περιφρονεῖται. Ἀπόδειξις καὶ ἡ Κύπρος... Ἄλλ' ἂς **μὴν ἀπελπίζομεθα**. Τὸ εἶπα, τὸ ἔγραψα, τὸ πιστεύω· κι ἂν ὅλοι μᾶς ἐγκαταλείψουν, **δὲν μᾶς ἐγκαταλείπει ἡ Παναγία**. Λέω κ' ἐγὼ σὰν τὸν Κολοκοτρώνη· Σύμμαχος μας δὲν εἶνε κανένας ἀπ' αὐτοὺς ποῦ μᾶς ἀπάτησαν· σύμμαχος καὶ προστάτης μας εἶνε ὁ Θεὸς τῶν πατέρων μας.

Ὅταν οἱ Τοῦρκοι μπῆκαν στὴ Σμύρνη κ' ἔβαλαν φωτιὲς καὶ ἔσφαζαν τοὺς Χριστιανοὺς κ' ἡ θάλασσα κοκκίνισε, καὶ Ἄγγλοι Γάλλοι καὶ Ἴταλοι γλεντοκοποῦσαν εἰς ὑγείαν τοῦ Κεμάλ στὶς ναυαρχίδες τους, κ' ἔδιωχναν τοὺς πρόσφυγες καὶ τοὺς χτυποῦσαν στὰ κεφάλια μετὰ τὰ κουπιά, τότε ἓνα ἡρωϊκὸ ρᾶσο στάθηκε παρηγορητὴς, **ὁ Χρυσόστομος Σμύρνης**. Λειτουργήσε γιὰ τελευταία φορὰ στὸ ναὸ τῆς Ἁγίας Φωτεινῆς καὶ στὸ τέλος εἶπε: Ἑλληνες, μὴ ἀποθαρρύνεστε· θὰ ἔρθουν καὶ καλύτερες ἡμέρες!...

Κ' ἡμεῖς ἐλπίζουμε στὸ Θεό· **θὰ ἔρθουν καλύτερες ἡμέρες**, ἀρκεῖ ὅλοι, κληρὸς, λαός, στρατός, διανοούμενοι, ὀλιγογράμματοι, μικροὶ καὶ μεγάλοι, ὅλων τῶν πτερυγῶν, νὰ φανοῦμε ἄξιοι αὐτῆς τῆς πατρίδος, ποῦ σήμερα ἐορτάζει μιὰ ἔνδοξη ἱστορικὴ ἡμέρα τῆς ζωῆς τῆς.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**